

UCHWAŁA NR II/7/2024

RADY GMINY LUBAŃ

z dnia 21 maja 2024 r.

**w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania z realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata
2021 – 2023 w Gminie Lubań za 2023 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.) Rada Gminy Lubań uchwala co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 w Gminie Lubań za 2023 r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lubań.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie w dniu jej podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Gminy Lubań

Małgorzata Jańczak

Załącznik do uchwały Nr II/7/2024

Rady Gminy Lubań

z dnia 21 maja 2024 r.

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
na lata 2021 – 2023 w Gminie Lubań
za 2023 r.
Lubań 2024 r.**

Niniejsze sprawozdanie jest realizacją obowiązku wynikającego z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177).

Dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, 28 stycznia 2021r. Uchwałą Rady Gminy Lubań Nr XXXV/191/2021 przyjęto *Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 w Gminie Lubań*. Jest on jednym z elementów realizacji postanowień wyżej cytowanej ustawy.

Program przedstawia kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla rozwoju rodziny i opieki nad dzieckiem, szczególnie w tych rodzinach, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej.

Zostały wyznaczone 3 cele główne i są to:

Cel 1. Umożliwienie zapewnienia członkom rodziny stabilizacji, poczucia bezpieczeństwa i przynależności. Działania zaradcze i interwencyjne.

Cel 2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych rodzin.

Cel 3. Właściwe wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez rodziców.

Adresaci *Programu* to wszystkie rodziny z terenu gminy, a przede wszystkim wychowujące małoletnie dzieci, dotknięte problemem uzależnień, problemem przemocy, zagrożone ubóstwem, bezrobociem, niepełnosprawnością lub inną dysfunkcją; przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wobec swoich małoletnich dzieci, oraz rodziny w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo - wychowawcze oferowano pracę socjalną wykonywaną przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny. Rodziny te mogły ponadto skorzystać z nieodpłatnego wsparcia psychologicznego, wsparcia prawnego i wsparcia finansowego.

W przypadku, kiedy została powzięta informacja o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wobec małoletnich dzieci, kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, zlecał pracownikowi socjalnemu przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli wywiad środowiskowy potwierdził występowanie takich trudności w danej rodzinie, wówczas przekazywał informację asystentowi rodziny, który podejmował pracę z rodziną, pod warunkiem, że rodzina wyrażała na to zgodę. Współpracę z asystentem rodziny może nakazać tylko Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich, co miało miejsce w przypadku 1 rodziny.

Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, przede wszystkim uwzględniano zakres pomocy, jaka powinna być udzielona rodzinie. Asystent rodziny prowadził pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca asystenta z rodziną ma na celu to, aby długotrwała dysfunkcja w danej rodzinie, nie była przyczyną umieszczenia dziecka lub dzieci w pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo - wychowawczej. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo -

wychowawczej odbywa się na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Praca z rodziną jest prowadzona również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną tzn. w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo - wychowawczej. Ma ona na celu wypracowanie możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wykonywano następujące zadania:

Systematycznie udzielano pomocy rodzinom w realizacji planu pomocy na poziomie opiekuńczo-wychowawczym, socjalnym, psychologicznym, prawnym, społecznym i finansowym. Wsparciem asystenta rodziny objętych było 17 rodzin (47 dzieci), żadne dziecko nie zostało decyzją sądu odebrane i umieszczone w pieczy zastępczej.

Współpraca została zakończona z 8 rodzinami z tytułu:

- zaprzestania pracy przez rodzinę – 5 rodzin (zmiana miejsca zamieszkania);
- zaprzestania pracy przez asystenta rodziny ze względu na osiągnięcie celów – 2 rodziny, jednocześnie Sąd Rejonowy w Lubaniu przywrócił tym rodzinom pełną władzę rodzicielską;
- zmiana metod pracy- 1 rodzina zamieszkała w DSMiD

W roku 2023 na terenie gminy Lubań asystent rodziny nie prowadził pracy z żadną rodziną biologiczną.

W roku 2023 umieszczono w pieczy zastępczej 2 dzieci podchodzących z 1 rodziny. Rodzina jednak nie podjęła współpracy z asystentem rodziny celem odzyskania dzieci.

Na rzecz wszystkich rodzin współpracowano z:

- pracownikami socjalnymi,
- kuratorem zawodowymi i społecznym Sądu Rejonowego w Lubaniu,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- placówkami oświatowymi,
- ochroną zdrowia,
- Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Lubaniu,
- Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lubaniu,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Lubaniu,
- Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie w Lubaniu,
- placówkami opiekuńczo – wychowawczymi,
- ośrodkiem interwencji kryzysowej w Smolniku,
- ośrodkiem wsparcia-Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Pobiednej.

Zgodnie z założeniami ustawy gmina zapewnia zatrudnienie asystenta rodziny, którego zadania polegają na:

- opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- opracowaniu, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;

- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin;
- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowaniu do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielaniu wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowaniu działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzeniu indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- realizacji zadań określonych w ustawie „Za życiem”;
- prowadzeniu dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywaniu okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- monitorowaniu funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzaniu, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpracy z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpracy z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Podstawowym zadaniem wykonywanym przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych Ośrodka była praca socjalna w środowisku lokalnym. Przeprowadzano wywiady środowiskowe na potrzeby własne i na zlecenie innych instytucji takich jak: Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówki opiekuńczo - wychowawcze itp. Sporządzano też wnioski do Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich i wydawano opinie do sądu w sprawach ograniczenia władzy rodzicielskiej.

W celu poprawy jakości świadczonych usług na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze, asystent rodziny uczestniczył w szkoleniu z przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szkolenie warsztatowo - superwizyjne zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Finansowanie Programu:

W 2023r. z uwagi na ograniczone środki z budżetu państwa działania asystenta finansowane były niemal całkowicie ze środków własnych budżetu gminy, a z dotacji z budżetu państwa w ramach programu rządowego - *Asystent rodziny na rok 2023* otrzymaliśmy kwotę 9 771,41zł jako dofinansowanie w formie jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny.

Wydatki związane z pracą asystenta wynosiły 85 280,97 zł, z czego kwota 75 509,56 zł to koszt własny poniesiony przez Gminę, a pozostała kwota tj 9 771,41 zł to dotacja z budżetu państwa otrzymana w ramach porozumienia.

W myśl art. 191 ust.8 i ust.9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na gminę nałożone zostały obowiązki partycypacji w kosztach utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka. W 1-szym roku umieszczenia dziecka odpłatność ta wynosi 10 % kosztów, w drugim 30 %, natomiast w 3-cim i kolejnych do uzyskania przez dziecko

pełnoletności odpłatność ta wynosi 50 %. Pełny koszt utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej do maja 2023 roku wynosił 785,-zł, a od 1 czerwca 2023 roku, 899- zł; natomiast w rodzinie zastępczej niespokrewnionej do maja 2023 roku wynosił 1.189,- zł, a od 1 czerwca 2023 roku 1.361,- zł.

W 2023 dzieci z terenu Gminy Lubań przebywały w pieczy zastępczej:

10 dzieci – rodzina zastępcza spokrewniona

0 dzieci - rodzina zastępcza niespokrewniona

5 dzieci – placówka opiekuńczo-wychowawcza

Wydatki poniesione na dofinansowanie utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w 2023 roku przez GOPS Lubań wyniosły 50 378,52 na rodziny zastępcze spokrewnione i niespokrewnione, oraz 11 523,58 na placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Potrzeby w zakresie wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny:

W związku z realizacją zadań ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, w 2024 roku niezbędne jest zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań zapisanych w ustawie, ponieważ problemy te w naszej gminie istnieją i narastają. Jeśli uruchomiony zostanie program rządowy *Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2024 r* złożymy zapotrzebowanie na środki dofinansowujące zatrudnienie asystenta rodziny. Pozostałe środki zostały zabezpieczone w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu.

Podsumowanie:

Służby społeczne, które działają na rzecz dziecka i rodziny, a szczególnie na rzecz rodzin zagrożonych dysfunkcją, potrzebują wsparcia ze strony innych podmiotów podejmujących działania, a szczególnie w obszarze zdrowia, oświaty, kultury, sportu itp. Środowiska problemowe i słabsze, wymagają oddziaływań interdyscyplinarnych, zarówno w zakresie dysfunkcji, która uruchamia zainteresowanie służb społecznych, ale też innych obszarów ich życia. Akceptowany społecznie udział rodziny w życiu społeczności lokalnej, jest najlepszym gwarantem na to, że dana rodzina będzie należycie realizować wszystkie swoje funkcje.

Przewodnicząca Rady
Gminy Lubań

Małgorzata Jańczak

Uzasadnienie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023 został przygotowany jako jeden z elementów realizacji postanowień Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Gminny Program Wspierania Rodziny przedstawia kierunki działań zmierzających do tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju rodziny i opieki nad dzieckiem, szczególnie tych, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej.

Celem programu jest ukazanie możliwości rozwojowych rodziny i jej zdolności do przezwyciężania braków poprzez wspieranie i poprawę jej funkcjonowania przy ścisłej współpracy ośrodka, samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną. Program był jednak kontynuacją działań z lat poprzednich.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U.2024r. poz.177 ze zm.). Przytoczony artykuł zobowiązuje do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny do dnia 31 marca każdego roku.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Przewodnicząca Rady Gminy Lubań

Małgorzata Jańczak